

عنوان مقاله:

آخوند خراسانی و کشف «مابه الاشتراک» میان عموم مردم در مشروطیت

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات حقوقی، دوره 22، شماره 87 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

سید ناصر سلطانی - استادیار

خلاصه مقاله:

اندیشه مشروطیت که به تدریج مقدمات آن با جنگ های ایران و روس پدیدار می شد واکنشی به بحرانی بود که سراسر کشور را در نوردید. اندیشه مشروطه خواهی راهی برای نوسازی و ترقی ایران بود. وجهی از این ترقی و سلسله جنبان آن از دیدگاه پدران مشروطیت، کوشش برای سهیم و شریک کردن همه افراد اهالی مملکت در سرنوشت وطن بود. با پیشرفت مشروطیت این فکر به تدریج مستقر شد تا جایی که با فراهم شدن مقدمات فکر مشروطه خواهی فقهایی مانند آخوند خراسانی و شاگردانش مخرج مشترک و حوزه مشترک ای میان افراد اهالی مملکت شناسایی کردند و بر پایه چنین قلمرو مشترکی حکم به برابری میان آحاد مملکت دادند. پس از تهیه چنین مقدماتی بود که آخوند خراسانی حکومت در دوره غیبت را از آن جمهور ملت شناختند و بدین ترتیب امور نوعی و عمومی را در صلاحیت نوع اهل مملکت قرار دادند. در حالی که پیش از مشروطیت مردم حقی در اداره امور نوعی نداشتند و این حوزه ملک طلق شاه بود. خراسانی هم چنین این حوزه را از انحصار فقها نیز خارج کرد و به تصرف جمهور مسلمین داد.

کلمات کلیدی:

«مابه الاشتراک»، «برابری سیاسی»، «حق مشارکت»، «ولایت عامه»، «مخرج مشترک»

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1327334>

